

PILAR 3 – 2017

Innholdsfortegnelse

1	Nye kapitaldekningsregler – Basel II	4
1.1	Formål.....	4
1.2	Kapitaldekningsregler	4
1.3	Kapitaldekningsregler i Neset Sparebank	4
1.3.1	Pilar 1 – minimumskrav til ansvarlig kapital.....	4
1.3.2	Pilar 2 – vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging	5
1.3.3	Pilar 3 – offentliggjøring av informasjon	5
1.3.4	Metodevalg – Neset Sparebank	5
2	Konsolidering.....	6
2.1	Oversikt over tilknyttede selskaper og datterselskaper	6
2.2	Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene.....	6
3	Risikostyring og kapitalstyring i Neset Sparebank	7
3.1	Innledning	7
3.2	Formål.....	7
3.3	Elementer i risiko- og kapitalstyringen.....	7
3.3.1	Organisering og bedriftskultur	7
3.3.2	Strategisk mål bilde	8
3.3.3	Identifisering av risiko	8
3.3.4	Stresstester.....	8
3.3.5	Risikostrategi	8
3.3.6	Oppfølging, rapportering og overvåking	8
3.3.7	Beredskapsplaner.....	8
3.3.8	Compliance.....	9
4	Kapitalkrav.....	10
4.1	Ansvarlig kapital	10
4.2	Kapitalkrav	11
4.3	Bufferkrav og krav til ren kjernekapital	11
4.4	Uvektet kjernekapitalandel	12
5	Risikogrupperne under Pilar 1	13
5.1	Kredittrisiko – standardmetoden.....	13
5.1.1	Definisjon	13
5.1.2	Styring og kontroll	13
5.1.3	Risikoklassifisering	13
5.1.4	Porteføljeinformasjon – kredittrisiko	13
5.1.5	Nedskrivning på utlån og garantier.....	15
5.1.6	Individuelle nedskrivninger på utlån fordelt på bransjer – 31.12.2017	16
5.1.7	Utvikling individuelle nedskrivninger – 2017.....	16
5.1.8	Gruppevis nedskrivninger – 31.12.2017.....	16
5.1.9	Misligholdte engasjement – pr. 31.12.2017.....	16
5.1.10	Misligholdte engasjement etter geografi – pr. 31.12.2017	17
5.1.11	Netto resultatført tap på person- og næringsmarked – 2017	17
5.1.12	Tap fordelt på bransjer – 2017	17
5.1.13	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	17
5.1.14	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	18
5.1.15	Motpartsrisiko knyttet til derivater	18
5.2	Markedsrisiko.....	19
5.2.1	Definisjon	19
5.2.2	Styring og kontroll	19
5.3	Operasjonell risiko	19
5.3.1	Definisjon	19
5.3.2	Styring og kontroll	19
6	Pilar 2 – Økonomisk kapital.....	21
6.1	Formål og prinsipper for ICAAP.....	21
6.2	Styring og kontroll av enkeltrisikoer.....	21
6.2.1	Kredittrisiko	21
6.2.2	Markedsrisiko.....	22
6.2.3	Operasjonell risiko	22

6.2.4	Konsentrasjonsrisiko	23
6.2.5	Restrisiko	23
6.2.6	Eiendomspriserisiko.....	23
6.2.7	Likviditetsrisiko.....	24
6.2.8	Omdømmerisiko	24
6.2.9	Forretningsrisiko	25
6.2.10	Strategisk risiko	25
6.2.11	Forsikringsrisiko.....	25
6.2.12	Systemrisiko	25
6.2.13	Renterisiko i bankporteføljen	26
6.2.14	Bankens godtgjørelsesordning	26
7	Vurdering av kapitalbehovet.....	28
7.1	Sammenstilling av ICAAP beregningen	28
8	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital.....	29
8.1	Bankens ansvarlig lån på 15 MNOK	29
8.2	Bankens fondsobligasjonslån på 35 MNOK	30
8.3	Offentliggjøring av sammensetningen av ansvarlig kapital pr. 31.12.2017.....	31

Endringstabell

Dato	Ansvarlig	Kommentar
13.02.2018	Styret	1. versjon

1 Nye kapitaldekningsregler – Basel II

1.1 Formål

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3).

Det legges opp til å utarbeide et tilsvarende dokument hvert år i tilknytning til årsrapporten. Vesentlige endringer som gjør at innholdet i dokumentet avviker betydelig fra faktiske forhold vil kunne medføre hyppigere oppdatering av informasjonen.

Alle tall i dokumentet er pr. 31. desember 2017 med mindre annet fremgår.

1.2 Kapitaldekningsregler

EUs nye direktiv for kapitaldekning er nå innført i Norge. Regelverket bygger på ny standard for kapitaldekningsberegninger hvor formålet er å styrke stabiliteten i det finansielle systemet gjennom:

- Mer risikosensitivt kapitalkrav
- Bedre risikostyring og kontroll
- Tettere tilsyn
- Mer informasjon til markedet

Kapitaldekningsregelverket baseres på tre pilarer:

1. Pilar 1 – minimumskrav til ansvarlig kapital
2. Pilar 2 – vurderingen av samlet kapitalbehov og individuell tilsynsmessig oppfølging
3. Pilar 3 – institusjonens offentliggjøring av informasjon

1.3 Kapitaldekningsregler i Neset Sparebank

Nedenfor følger en redegjørelse for innholdet i den enkelte pilar.

1.3.1 Pilar 1 – minimumskrav til ansvarlig kapital

I henhold til kapitalkravsreglene skal det utarbeides et beregningsgrunnlag for kredittrisiko, samt et kapitalkrav for operasjonell risiko. Gjeldende krav knyttet til markedsrisiko berøres ikke all den tid banken ikke har handelsportefølje.

Kapitaldekningsregelverket inneholder ulike metoder som bankene kan velge for å beregne kapitalkravet. De ulike metodene er vist i figuren nedenfor:

<u>Kredittrisiko</u>	<u>Markedsrisiko</u>	<u>Operasjonell risiko</u>
Standardmetoden	Standardmetoden	Basismetoden
Grunnleggende IRB-metode	Interne målemetoder	Sjablongmetoden
Avansert IRB-metode		AMA-metoden

1.3.2 Pilar 2 – vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging

I henhold til Pilar 2 skal institusjonene ha en prosess for å vurdere samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil og en strategi for å vedlikeholde sitt kapitalnivå. Dette innebærer blant annet å vurdere kapitalbehov for risikoer som ikke er dekket i Pilar 1. I tillegg skal tilsynsmyndighetene overvåke og evaluere institusjonens interne vurdering av kapitalbehovet, samt evnen til å overvåke og sikre overholdelse av myndighetenes kapitalkrav. Tilsynet skal sette i verk passende tiltak dersom de ikke anser prosessen å være tilfredsstillende.

1.3.3 Pilar 3 – offentliggjøring av informasjon

Formålet med Pilar 3 er å supplere minimumskravene i Pilar 1 og den tilsynsmessige oppfølging i Pilar 2. Pilar 3 skal bidra til økt markedsdisiplin gjennom krav til offentliggjøring av informasjon som gjør det mulig for markedet å vurdere institusjonenes risikoprofil og kapitalisering, samt styring og kontroll. Det er krav om at dette skal skje på internett.

Informasjonskravene innebærer at alle institusjoner skal publisere informasjon om organisasjonsstruktur, risikostyringssystem, rapporteringskanaler samt hvordan risikokontrollen er oppbygd og organisert. Videre er det gitt detaljerte krav til offentliggjøring av kapitalnivå og struktur samt risikoeksponeringer, der sistnevnte avhenger av hvilke beregningsmetoder institusjonen benytter i Pilar 1.

1.3.4 Metodevalg – Neset Sparebank

De metodene som Neset Sparebank bruker ved beregning av kapitalkravene for henholdsvis kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko er vist i figuren nedenfor:

Type risiko	Valgt metode
Kredittrisiko	Standard
Markedsrisiko	Beregnes ikke
Operasjonell risiko	Basis

I april 2017 fikk vi tilbakemelding fra Finanstilsynet om at banken skal ha kapital utover minstekrav og bufferkrav tilsvarende 3,4 % av beregningsgrunnlaget (pilar 2 krav) for risikoer som banken er utsatt for og som ikke, eller bare delvis, er dekket i pilar 1. Pilar 2 kravet skal dekkes av ren kjernekapital.

I mai 2017 ble det utarbeidet en ICAAP rapport basert på regnskapstallene pr. 31.12.2016, se beregningen i kapittel 6.

2 Konsolidering

2.1 Oversikt over tilknyttede selskaper og datterselskaper

Banken har følgende selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital, se også note 1.7 og 1.19 i årsberetningen:

- Eika Gruppen AS
- Eika Boligkreditt AS
- Eiendomskreditt AS
- Kredittforeningen for sparebanker
- Kvinesdal sparebank
- SDC
- Molde Kunnskapspark AS
- Neset Næringshage AS
- Contrast Adventures AS
- BankID
- NorPro

Banken har ingen datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felles kontrollert virksomhet.

2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene

Samtlige selskaper er konsolidert etter de samme prinsipper i regnskapsmessig sammenheng som i kapitaldekningsmessig sammenheng.

3 Risikostyring og kapitalstyring i Neset Sparebank

3.1 Innledning

Styret i banken har vedtatt prinsipper for risiko- og kapitalstyring. Prinsippene danner et målilde for risikostyringen i banken.

3.2 Formål

Risiko- og kapitalstyringen i banken skal støtte opp under bankens strategisk målilde, samt sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Videre skal risikostyringen bidra til å sikre banken en langsiktig finansiering til gode priser fra kapitalmarkedene.

3.3 Elementer i risiko- og kapitalstyringen

3.3.1 Organisering og bedriftskultur

I prosessen for styring og kontroll er bedriftskulturen grunnmuren som de andre elementene bygger på. Bedriftskulturen omfatter menneskene i organisasjonen (deres individuelle egenskaper, verdigrunnlag og etikk), ledelsesstil og styringsprinsipper. Banken har derfor etablert et tydelig verdigrunnlag og etiske retningslinjer som er godt kommunisert i hele organisasjonen.

Banken legger vekt på uavhengighet i risikostyringen. Ansvar for risikostyringen er derfor delt på følgende måte:

3.3.1.1 Styret

Styret har ansvaret for å påse at banken har en ansvarlig kapital som er forsvarlig ut fra vedtatte risikoprofil og myndighetspålagte krav. Styret fastsetter de overordnede målsettingene relatert til risikoprofil og avkastning. Styrets fastlegger videre de overordnede rammer, fullmakter og retningslinjene for risikostyringen i banken, samt etiske retningslinjer som skal bidra til en høy etisk standard i organisasjonen.

3.3.1.2 Banksjef

Banksjef har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at banksjef er ansvarlig for at det legges til rette for effektive risikostyringssystemer i banken, og at risikoeksponeringen overvåkes. Banksjef er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

3.3.1.3 Risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen er en uavhengig støttefunksjon for forretningsområdene og styret som skal sikre at alle vesentlige risikoer i banken er identifisert, vurdert, målt og rapportert av de relevante organisatoriske enhetene. Funksjonen skal derfor sikre at banken videreutvikler og implementerer et helhetlig rammeverk for risikostyring og internkontroll som samsvarer med eksterne og interne krav.

3.3.1.4 Compliancefunksjonen

Bankens compliancefunksjon er en uavhengig funksjon som skal understøtte arbeidet i linjen og bidra til å redusere bankens compliancerisiko. Funksjonen har en forebyggende, rådgivende og kontrollerende rolle.

3.3.1.5 Avdelingsledere

Etter gjeldende planer foretar avdelingslederne oppfølging og rapportering av risikobildet i banken. Disse rapporter direkte til banksjef.

3.3.2 Strategisk målilde

Risiko- og kapitalstyringen i banken tar utgangspunkt i det definerte strategiske målbildet slik dette fremkommer gjennom strategiplanen.

3.3.3 Identifisering av risiko

Identifikasjon av risiko skal være en framoverskuende prosess, integrert i strategi- og budsjettprosessen. Prosessen dekker alle vesentlige risikoer banker utsettes for og gjennomføres minimum årlig.

3.3.4 Stresstester

Det skal gjennomføres stresstester for å analysere hvordan negative hendelser påvirker resultatet, balansen og kapitaldekningen til banken. Stresstesten gjennomføres på de mest kritiske risikoområdene som blant annet kreditt-, markeds- og likviditetsrisiko, og skal tas hensyn til en negativ makroøkonomisk utvikling over en periode på minimum tre år.

3.3.5 Risikostrategi

Gjennom bankens policydokument definerer styret ønsket risikoprofil gjennom etablering av risikobaserte rammer og måltall på de ulike risikoområdene.

3.3.6 Oppfølging, rapportering og overvåking

Alle ledere er ansvarlige for den daglige risikostyringen innenfor eget ansvarsområde, og skal påse at risikoeksponeringen er innenfor de rammer som er besluttet av styret og banksjef.

Det utarbeides en kvartsrapport som omhandler alle bankens risikoområder. Denne rapporten gjennomgås og vedtas av bankens styre.

3.3.7 Beredskapsplaner

Bankens kjernevirksomhet er å ta risiko. Denne vil over tid kunne påføre banken større uventede tap, på tross av gode risikostyringsystemer og prosesser. En slik situasjon vil kunne medføre alvorlig press på kapitaldekningen, likviditet og øvrig drift. Banken har på bakgrunn av dette nedfelt beredskapsplaner på disse områdene.

3.3.8 Compliance

Det skal finnes prosesser som sikrer etterlevelse av gjeldende lover/forskrifter og interne retningslinjer. Dette skal skje gjennom:

- Et tydelig verdigrunnlag og en etisk standard som er klart kommunisert og forstått
- En prosess for å fange opp, kommunisere og implementere endringer i lover og forskrifter
- En prosess for å følge opp og rapportere etterlevelsen av lover og forskrifter

Bankens Risk Manager er ansvarshavende for oppfølging av compliance i banken og rapporterer til styret hvert kvartal innenfor området.

4 Kapitalkrav

Den ansvarlige kapitalen består av kjernekapital og tilleggskapital. Ved beregninger gjelder fradrag, tillegg og begrensninger i forhold til kapitalkravsforskriftens definisjoner.

Banken har et ansvarlig lån pålydende 15 MNOK. Lånet ble tatt opp 21. november 2017 og løper til 21. november 2022. Lånet forrentes med 3 måneders NIBOR + 2,05 prosentpoeng. Det er avtalt innløsningsrett, helt eller delvis 21. november 2022. Pr. 31. desember 2017 teller 15 MNOK av det ansvarlige lånet med som tilleggskapital.

Banken har et fondsobligasjonslån på 35 MNOK. Lånet ble tatt opp 28. september 2017 og løper til 28. september 2022. Lånet forrentes med 3 måneders NIBOR + 3,80 prosentpoeng. Det er avtalt innløsningsrett, helt eller delvis 28. september 2022. Pr. 31. desember 2017 teller 35 MNOK av fondsobligasjonslånet med som kjernekapital.

4.1 Ansvarlig kapital

Beregningsgrunnlag, ansvarlig kapital og kapitaldekning pr. 31.12.2017

Ansvarlig kapital	
Sparebankens fond	77.850
Utjevningfond	8.000
Overkursfond	605
Kompensasjonsfond	0
Gavefond	600
Sum opptjent egenkapital	87.055
Eierandelskapital	80.000
Egne egenkapitalbevis til pålydende	0
Overfinansiering pensjonsforpliktelser	0
Utsatt skatt og andre immaterielle eiendeler	0
Fradrag for ikke vesentlige investeringer	-14.800
Sum netto ren kjernekapital	152.255
Fondsobligasjonslån	35.000
Fradrag for ikke vesentlige investeringer	-1.850
Sum netto kjernekapital	185.405
Ansvarlig lån - tilleggskapital	15.000
Overskytende del av kjernekapital som tilleggskap.	0
Fradrag for ikke vesentlige investeringer	-1.850
Sum netto ansvarlig kapital	198.555
Risikoveid beregningsgrunnlag	
Kredittrisiko	814.040
Operasjonell risiko	84.399
Markedsrisiko	0
Kapitalkrav motpartsrisiko	331
Totalt beregningsgrunnlag	898.770
Ren kjernekapitaldekning	16,94
Kjernekapitaldekning	20,63
Kapitaldekning	22,09

Alle tall oppgis i hele tusen kroner.

4.2 Kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser kapitalkrav for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for operasjonell risiko, motpartsrisiko og samlet kapitalkrav.

Engasjementskategorier	Minimumskrav til ansvarlig kapitalkrav
Stater og sentralbanker	0
Lokale og regionale myndigheter	0
Offentlige eide foretak	0
Multilaterale utviklingsbanker	0
Internasjonale organisasjoner	0
Institusjoner	61
Foretak	16.899
Massemarkedsengasjementer	0
Engasjement med pantesikkerhet i bolig	39.753
Forfalte engasjement	2.222
Høyrisikoengasjement	0
Obligasjoner med fortrinnsrett	0
Andeler i verdipapirfond	0
Egenkapitalposisjoner	1.109
Øvrige engasjementer	5.080
Kapitalkrav kredittrisiko	65.124
Kapitalkrav markedsrisiko	0
Kapitalkrav operasjonell risiko	6.752
Kapitalkrav for motpartsrisiko	26
Totalt kapitalkrav	71.902

Alle tall oppgis i hele tusen kroner.

4.3 Bufferkrav og krav til ren kjernekapital

Banken har pr. 31.12.2017 et kombinert kapitalbufferkrav på 67,4 MNOK og krav til ren kjernekapital eksklusiv Pilar 2 tillegg på 107,9 MNOK. Medregnet bankens Pilar 2 tillegg er bankens krav til ren kjernekapital på 138,4 MNOK.

Buffertype	i %	Krav til ren kjernekapital pr. 31.12.2017
Bevaringsbuffer	2,5 %	22,5
Systemrisikobuffer	3,0 %	27,0
Motsyklisk buffer	2,0 %	18,0
Kombinert bufferkrav	7,5 %	67,4
Krav til ren kjernekapital eksklusiv buffere	4,5 %	40,4
Sum krav til ren kjernekapital eksklusiv Pilar 2 tillegg	12,0 %	107,9
Bankens Pilar 2 tillegg	3,4 %	30,6
Krav til ren kjernekapital inkludert buffere og Pilar 2 tillegg	15,4 %	138,4

(alle tall i millioner)

Banken har 111,9 MNOK i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet og bankens Pilar 2 tillegg som er på 98,0 MNOK.

4.4 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital med og uten overgangsordninger delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster i kapitaldekningsoppgaven, justert for konverteringsfaktorer i henhold til CRR artikkel 429, nr. 10.

Uvektet kjernekapitalandel	Pr. 31.12.2017
Uvektet kjernekapitalandel (kapital som kvalifiserer som kjernekapital)	11,1
Uvektet kjernekapitalandel (inkludert kjernekapital omfattet av overgangsregler)	11,1

5 Risikogruppene under Pilar 1

5.1 Kreditrisiko – standardmetoden

5.1.1 Definisjon

Kreditrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

5.1.2 Styring og kontroll

Bankens kreditrisiko styres gjennom egne policydokumenter og bevilgningsreglement.

Styret foretar en årlig gjennomgang av bankens policydokumenter og bevilgningsreglement for kredittvirksomheten. Gjennom policydokumentene defineres bankens overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil.

Gjennom bevilgningsreglementet delegeres kredittfullmakt ned til alle saksbehandlerne i banken. Fullmaktene er relatert til enkeltengasjementers størrelse og risiko.

Bankens portefølje av rentebærende verdipapir påfører også banken kreditrisiko. Styret foretar en årlig gjennomgang av bankens markedspolicy hvor det fastsettes rammer for maksimal portefølje av rentebærende verdipapir, samt maksimalrammer for eksponering per bransje.

5.1.3 Risikoklassifisering

Banken bruker et risikoklassifiseringssystem i forbindelse med bevilgning av utlån og kreditter og som grunnlag for kategorisering av kredittporteføljen. Systemet kategoriserer kundene i følgende undergrupper;

- Lav
 - Risikoklasse 1 til 3
- Middels
 - Risikoklasse 4 til 7
- Høy
 - Risikoklasse 8 til 12
- Misligholdte og tapsutsatte engasjement

Banken priser kreditrisikoen basert på risikoklassifiseringssystemet.

5.1.4 Porteføljeinformasjon – kreditrisiko

Nedenfor følger tabeller som viser

- Engasjement fordelt på hver risikogruppe
- Engasjement fordelt på geografiske områder
- Engasjement fordelt på bransje inndelt i de forskjellige risikogrupper
- Gjenstående løpetid for engasjementer

Alle beløp oppgis i tusen kroner.

5.1.4.1 Engasjement fordelt på hver risikogruppe pr. 31.12.2017

Risikogruppe	Engasjement pr. 31.12.2017	Gjennomsnittlig engasjement - 2017
Lav risiko	1.297.685	1.275.693
Middels risiko	473.189	474.251
Høy risiko	202.038	192.718
Mislighold	8.230	5.348
Uklassifisert	0	0
Sum	1.981.142	1.948.010

Engasjementsbeløp gjelder utlån, garantier og ubenyttet kreditt til kunder. Gjennomsnittlig engasjementsbeløp er definert som inngående beløp pr. 01.01. pluss utgående beløp 31.12. delt på to.

5.1.4.2 Engasjementer fordelt på geografiske områder pr. 31.12.2017

Risikogruppe	Møre og Romsdal	Landet for øvrig	Utland	Total
Lav risiko	1.089.320	208.365	0	1.297.685
Middels risiko	418.355	54.834	0	473.189
Høy risiko	182.383	19.655	0	202.038
Mislighold	8.230	0	0	8.230
Uklassifisert	0	0	0	0
Sum	1.698.288	282.854	0	1.981.142

5.1.4.3 Engasjement fordelt på bransje pr. 31.12.2017

Bransje	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Mislighold	Uklass.	Total
Personmarked	1.145.744	196.007	50.079	5.664	0	1.397.494
Primærnæringer	75.272	4.518	5.948	0	0	85.738
Offentlig forvaltning	0	0	0	0	0	0
Industri, kraft og bergverk	17.979	85.685	4.206	0	0	107.870
Bygg og anlegg	2.390	39.951	28.875	0	0	71.216
Varehandel/Restaurant og hotell	3.048	10.255	2.223	2.566	0	18.092
Forretningmessig tjenesteyting	50.198	128.367	107.841	0	0	286.406
Transport	3.054	8.406	2.866	0	0	14.326
Tjenesteytende næringer	0	0	0	0	0	0
Sum engasjement	1.297.685	473.189	202.038	8.230	0	1.981.142

5.1.4.4 Gjenstående løpetid for brutto utlån – pr. 31.12.2017

	0 - 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	over 5 år	Totalt
Utlån til kunder	121.197	425	37.011	115.372	1.125.308	1.399.313
Utlån EBK AS					492.131	492.131
Utlån avlastet næringlån	0				0	0
Garantier	42.407					42.407
Ubenyttet kreditter	47.291					47.291
Total engasjement	210.895	425	37.011	115.372	1.617.439	1.981.142

5.1.5 Nedskrivning på utlån og garantier

5.1.5.1 Individuelle nedskrivninger

Kriteriet for beregning av tap på individuelle utlån etter utlånsforskriften, er at det foreligger objektive bevis for at et utlån har verdifall. Individuell nedskrivning utgjør forskjellen mellom engasjementets bokførte verdi og nåverdien av neddiskontert kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for beregning av individuell nedskrivning.

Individuelle nedskrivninger reduserer engasjementenes regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringer i vurdert verdi resultatføres som tap på utlån og garantier.

Det å beregne verdifall kan være svært vanskelig da prognoser av fremtidige hendelser i stor grad er forbundet med usikkerhet. Det legges vekt på forsiktighet i verdiestimeringen som grunnlag for realisasjon av pantesikkerheter. Det foretas oppdatering av kontantstrømmen hvert kvartal.

5.1.5.2 Gruppevise nedskrivninger

Ved vurdering av nedskrivning på grupper av utlån, inndeles utlån i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorenes evne til å betale ved forfall. Gruppenedskrivninger skal dekke verdifall som må forventes å komme i tillegg til verdifall som er identifisert og beregnet på enkeltkunder. Slike verdifall beregnes på grunnlag av porteføljevurderinger, erfaringer, vekst og generelle utviklingstrekk.

Her inngår også utlån vurdert for individuell nedskrivning, men hvor objektive bevis for verdifall ikke er påvist. Bankens modell for beregning av gruppevise nedskrivninger baserer seg på utlånsporteføljens utvikling mellom de ulike risikoklassene. Det foretas en oppdatering av modellen hvert kvartal.

De gruppevise nedskrivninger reduserer engasjementenes regnskapsførte verdi i balansen, og periodens endringer i vurdert verdi resultatføres som tap på utlån og garantier.

5.1.5.3 Mislighold

Banken foretar oppfølging av kredittporteføljen for identifisering av kredittrisiko. Vesentlige og spesielt utsatte engasjementet gjennomgås på hvert styremøte. Spesielt fokusert er engasjementer som har høy risiko.

Utlån og andre engasjementer hvor betalingsbetingelsene misligholdes, klassifiseres som misligholdte med mindre forholdet anses å være av forbigående art. Klassifisering som misligholdt inntre senest 90 dager etter at formelt mislighold er konstatert. Garantier ansees som misligholdt når garantikreditor har gjort ansvar gjeldende overfor banken.

5.1.5.4 Friskmelding

Friskmelding av lån med individuelle nedskrivninger skjer når dette er brakt i orden ved at gjeldende betalingsplan er fulgt og engasjementet ikke lenger er tapsutsatt. For å sikre at friskmeldingen er reell skal det normalt gå seks måneder fra engasjementet er ordnet til friskmelding skjer, samtidig som man har forventninger om at kunden også fremover vil følge den avtalte betalingsplan.

5.1.5.5 Organisering

Banksjef, nestleder/økonomileder, avdelingsleder næringsliv, avdelingsleder personmarked og Risk Manager har hvert kvartal møte der de individuelle nedskrivningene, gruppevise nedskrivningene og mislighold blir gjennomgått. Forslag til nedskrivninger blir forelagt styret hvert kvartal.

5.1.6 Individuelle nedskrivninger på utlån fordelt på bransjer – 31.12.2017

Tabellen nedenfor viser nedskrivninger på utlån og garantier samt nedskrivninger fordelt på bransjer.

Alle tall oppgis i tusen kroner.

Individuelle nedskrivninger på utlån fordelt på sektor og næring	2017
Personmarked	1.214
Primærnæringer	0
Offentlig forvaltning	0
Industri, kraft og bergverk	0
Bygg og anlegg	0
Varehandel/Restaurant og hotell	0
Forretningmessig tjenesteyting	4.750
Transport	0
Tjenesteytende næringer	0
Totalt	5.964

5.1.7 Utvikling individuelle nedskrivninger – 2017

Individuelle nedskrivninger	Personmarked	Næringsmarked	Totalt
Individuelle nedskrivninger pr. 01.01.	1.144	9.500	10.644
- Konst. tap i perioden på utlån, garantier hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	0	-8.000	-8.000
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	-250	-2.000	-2.250
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	0	1.500	1.500
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	320	3.750	4.070
Individuelle nedskrivninger pr. 31.12	1.214	4.750	5.964

5.1.8 Gruppevise nedskrivninger – 31.12.2017

Gruppevise nedskrivninger	Personmarked	Næringsmarked	Totalt
Gruppevise nedskrivninger pr. 01.01.	693	1.957	2.650
+ Periodens gruppevise nedskrivninger	87	163	250
Gruppevise nedskrivninger pr. 31.12.	780	2.120	2.900

5.1.9 Misligholdte engasjement – pr. 31.12.2017

Forfalte engasjement er her definert som engasjement som er misligholdt ved forfallstidspunktet. Engasjementer med verdifall er engasjementer som er gjort gjenstand for individuelle nedskrivninger.

Bransje	Samlet eng.mentsbeløp verdifall	Samlet eng.mentsbeløp mislighold
Personmarked	1.764	5.664
Primærnæringer	0	0
Offentlig forvaltning	0	0
Industri, kraft og bergverk	0	0
Bygg og anlegg	0	0
Varehandel/Rest. og hotell	0	0
Forretningmessig tjeneste.	17.939	2.566
Transport	0	0
Tjenesteytende næringer	0	0
Sum	19.703	8.230

5.1.10 Misligholdte engasjement etter geografi – pr. 31.12.2017

Geografiske områder	Samlet eng.mentsbeløp verdifall	Samlet eng.mentsbeløp mislighold
Møre og Romsdal	19.491	7.111
Landet for øvrig	212	1.119
Sum	19.703	8.230

5.1.11 Netto resultatført tap på person- og næringsmarked – 2017

	Personmarked	Næringsmarked	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	70	-4.750	-4.680
+ Periodens endring i nedskrivning på grupper av utlån	87	163	250
+ Periodens konst. tap som det tidl. år er nedskr. tap for	0	8.000	8.000
+ Periodens konst.tap som det tidl. ikke er nedskr. tap for	0	0	0
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-69	0	-69
Sum tap på utlån, garantier mv.	88	3.413	3.501

5.1.12 Tap fordelt på bransjer – 2017

Bransje	Persomarked	Næringsmarked	Totalt
Personmarked	1	0	1
Primærnæringer	0	0	0
Offentlig forvaltning	0	0	0
Industri, kraft og bergverk	0	0	0
Bygg og anlegg	0	0	0
Varehandel/Restaurant og hotell	0	0	0
Forretningmessig tjenesteyting	0	3.250	3.250
Transport	0	0	0
Tjenesteytende næringer	0	0	0
Endring i gruppevise nedskrivninger	87	163	250
Sum	88	3.413	3.501

5.1.13 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle. Neset Sparebank har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

5.1.14 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Neset Sparebank benytter i liten grad kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Ved fastsettelse av kapitalkravet benyttes pant i bolig og fritidseiendom. Ved fastsettelse av forsvarlig verdigrunnlag legges sikkerhetens markedsverdi til grunn. Sikkerhetsobjekter som er ukjente for oss, skal dokumentere sin verdi gjennom offentlig takst. På eiendommer i vårt primærmarked benyttes, i tillegg til takst, bankens egen markedskunnskap ved fastsettelse av verdi.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, ved opplåning og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

Oversikt over engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen) pr. 31.12.2017 (kategorier vi ikke er eksponert i er ikke tatt med i tabellen).

Engasjementskategorier	Eng.beløp før	Eng.beløp etter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Grunnlag	Kapitalkrav
	sikkerheter	sikkerheter			
Stater og sentralbanker	137.202	137.202	0	0	0
Lokale og regionale myndigheter	0	0	0	0	0
Institusjoner	3.317	3.317	0	763	61
Foretak	251.217	251.217	0	211.240	16.899
Eng.ment med pant i fast eiendom	1.193.169	1.193.169	0	496.917	39.753
Forfalte engasjement	24.952	24.952	0	27.768	2.221
Andeler i verdipapirfond	0	0	0	0	0
Egenkapitalposisjoner	13.856	13.856	0	13.856	1.108
Øvrige engasjement	70.840	70.840	0	63.496	5.080
Sum	1.694.553	1.694.553	0	814.040	65.123

For øvrig vises det til note 1.4 i årsberetningen.

5.1.15 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Det er inngått avtaler med motparter der banken mottar flytende rente og betaler fast rente, på en avtalt hovedstol. På forfallstidspunktene utveksles kun de aktuelle rentebeløp. Effekten av avtalene ses i direkte sammenheng med fastrenteutlånene, og bokføres som en korreksjon til renteinntekten. Avtalen er knytt opp til underliggende avtale med kunde hvor renteswappen benyttes som verdisikring for regnskapsformål, sikringsbokføring.

Pr. 31.12.2017 har banken følgende rente og egenkapitalrelaterte instrumenter utenfor balansen:

Rentebytteavtaler utenom balansen			Nominelt beløp	Nominelt beløp	Markedsverdi	
Sikringsportefølje/Instrument	Løpetid (år)	Forfall	31.12.2017	Snitt 2017	31.12.2017	
Renteswap 1	Avtale 2011080504383	10	09.08.2021	15.000	13.537	-1.463
Renteswap 2	Avtale 2016062307460	10	29.06.2026	13.255	13.506	251
Samlet portefølje				28.255	27.043	-1.212

Virkelig verdi av derivatene fremkommer vanligvis ved bruk av verdivurderingsmodeller der prisen på underliggende, for eksempel renter, innhentes i markedet. Virkelig verdi på sikringsforretningene

motsvarer i all hovedsak av en motsatt mer-/mindre verdi på den sikrede posisjonen. Neset Sparebank har ingen andre finansiell derivater enn renteswapper 31.12.2017.

Neset Sparebank har pr 31.12.2017 fastrentelån tilvarende 40,9 MNOK. Det vil si at 69,2 % av lånene er swappet til flytende rente.

5.2 Markedsrisiko

5.2.1 Definisjon

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser.

Markedsrisikoen oppstår i forbindelse med bankens investeringer i verdipapir som følge av fundingaktiviteten, samt ved rente- og valutahandel.

Hensikten med bankens eksponering i markedsrisiko er å sikre en sunn og langsiktig utvikling, og god avkastning uten at banken utsettes for risiko som truer dens eksistens verken på kort eller lang sikt. Banken har historisk vært lite aktiv i verdipapirmarkedet. Banken skal fortsatt konsentrere seg om strategiske plasseringer i aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis. Kortsiktige investeringer i enkeltaksjer kan gjøres i spesielle tilfeller.

5.2.2 Styring og kontroll

Markedsrisikoen styres og overvåkes med bakgrunn i rammer vedtatt av styret gjennom bankens Markedspolicy. Policydokumentet gjennomgås og revideres årlig i bankens styre.

For valutarisiko er det fastsatt rammer for samlet netto valutaposisjon.

For kursrisiko knyttet til verdipapir er det etablert overordnede rammer knyttet til samlet eksponering og en rekke underliggende rammer knyttet til utstedere, bransje med mer.

For renterisiko knyttet til verdipapir er det fastsatt rammer for verdiendringer ved å se på 1 % renteendring. Effekten beregnes på ulike løpetider.

Både valutarisiko, kursrisiko og renterisiko ses på månedlig av administrasjonen i banken. Til styret rapporteres risikoene hvert kvartal.

5.3 Operasjonell risiko

5.3.1 Definisjon

Operasjonell risiko er risikoen for tap på grunn av utilstrekkelige eller mislykkede interne prosesser, mennesker og systemer eller på grunn av eksterne hendelser.

5.3.2 Styring og kontroll

Når banken går inn og skal vurdere operasjonell risiko skjer dette innenfor følgende områder:

- **Organisasjon**
Her blir det foretatt en vurdering av organisasjonen med hensyn til kompetanse, kapasitet og organisasjonsform. Har også en overordnet vurdering mot mulighetene for å etterleve/oppnå strategi og handlingsplaner.

- **Systemer**
Her blir det foretatt en vurdering av de elektroniske (driftsmessige og brukermessige forhold) og manuelle systemene som banken bruker til enhver tid.
- **Beslutningsgrunnlag**
Her blir det foretatt en vurdering av om instruksjer, rutiner, styrerapporter, kredittsaksrapporter mv. overholdes/etterleves blant de ansatte.
- **Instrukser med mer**
Her blir det foretatt en gjennomgang av mål og strategier, instruksjer, fullmaktsrammer, policydokument, kreditthåndbok med mer.

Ovennevnte vurderinger blir lagt fram for bankens styre hvert kvartal.

Banken har en egen policy for operasjonell risiko, samt retningslinjer for hendelsesrapportering. Begge disse dokumentene revideres årlig av bankens styre.

6 Pilar 2 – Økonomisk kapital

6.1 Formål og prinsipper for ICAAP

I følge Basel II – reglene er banken underlagt et regelverk for minstekrav til kapitaldekning. I tillegg må banken ha en strategi og prosess for vurdering av kapitalbehov i forhold til bankens risikoprofil. Denne prosessen går under navnet ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) i kapitaldekningsregelverket.

Banken skal minst en gang i året vurdere om kapitalbehovet er tilstrekkelig ut fra faktisk og fremtidig risikoeksponering. Fremtidig risikoeksponering varierer blant annet med planlagt vekst innen de ulike forretningsområder, endringer i de markedene banken opererer i samt endringer i bankens risikoprofil. Ledelsen i banken vurderer årlig det overordnede risikobildet. Denne vurderingen samkjøres med budsjettprosessen og behandles grundig i styret.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Beregning av kapitalbehovet gjennomføres ved å estimere hvor mye kapital banken bør ha for å sikre seg mot den totale risikoeksponeringen. Dette gjøres ved å estimere kapitalbehovet per risikoområde for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Restrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Likviditetsrisiko
- Omdømmerisiko
- Forretningsrisiko
- Strategisk risiko
- Forsikringsrisiko
- Systemrisiko
- Renterisiko i bankporteføljen

I de neste kapitlene gjennomgås de ulike risikoer.

6.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer

6.2.1 Kredittrisiko

6.2.1.1 Definisjon

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

6.2.1.2 *Styring og kontroll*

Når det gjelder styring og kontroll av kredittrisikoen vises det til kapittel 3.3.1 og 5.1.2.

6.2.1.3 *Beregning av kapitalbehov for kredittrisiko*

Kapitalbehovet beregnet i tilknytning til minimumskravet (PILAR 1) legges til grunn.

Pilar 2 oppfordrer til en **risikobasert** tilnærming. Dette forstås slik at kapitalbehovet banken selv beregner, bør reflektere den faktiske risikoen banken er eksponert for, også herunder selv om risikoen er dekket av Pilar 1.

I den beregningen som banken har foretatt i 2017, er det avsatt ytterligere kapital på 4,1 MNOK utover Pilar 1 beregningene.

6.2.2 Markedsrisiko

6.2.2.1 *Definisjon*

Markedsrisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser.

Banken har ikke handelsportefølje og har derfor **ikke** beregnet krav til ansvarlig kapital under Pilar 1 for markedsrisiko.

6.2.2.2 *Styring og kontroll*

Når det gjelder styring og kontroll av markedsrisikoen vises det til kapittel 3.3.1 og 5.2.2.

6.2.2.3 *Beregning av kapitalbehov for markedsrisiko*

I den beregningen som banken har foretatt i 2017, er kapitalkravet for markedsrisiko beregnet til 1,4 MNOK.

6.2.3 Operasjonell risiko

6.2.3.1 *Definisjon*

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. Tapet kan være forårsaket av bevisste eller ubevisste handlinger/hendelser.

6.2.3.2 *Styring og kontroll*

Når det gjelder styring og kontroll av den operasjonelle risikoen vises det til kapittel 3.3.1 og 5.3.2.

6.2.3.3 Beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko

Det beregnes krav til egenkapital for å dekke bankens operasjonelle risiko under Pilar 1. Banken skal vurdere om denne beregningen er tilstrekkelig for banken, eller om det i tillegg må avsettes ansvarlig kapital under Pilar 2.

Siden finanssektoren generelt ikke har kommet langt i å beregne hvor mye ansvarlig kapital bankene bør ha for operasjonell risiko, bygger banken på en skjønnsmessig vurdering.

I den beregningen som banken har foretatt i 2017 er kapitalkravet for operasjonell risiko beregnet/skjønnsmessig vurdert til 1,0 MNOK.

6.2.4 Konsentrasjonsrisiko

6.2.4.1 Definisjon

Konsentrasjonsrisiko oppstår idet en betydelig del av porteføljen avhenger av utviklingen i et sett av underliggende spesifikke variable. Historien har vist at problemer for enkeltbanker og banksektoren samlet ofte bunner i konsentrasjoner på aktivasiden.

6.2.4.2 Beregning av kapitalkrav for konsentrasjonsrisiko

Banken har lagt til rette for beregning av kapitalbehov for følgende former for konsentrasjonsrisiko:

- Individuell konsentrasjon – konsentrasjon mot enkeltkunder eller grupper av (konsoliderte) kunder på BM – kapitalkravet er i 2017 vurdert til 13,8 MNOK
- Bransjekonsentrasjon – konsentrasjon mot enkeltbransjer/sektorer – kapitalkravet er i 2017 vurdert til 4,0 MNOK
- Regional konsentrasjon – risiko som følge av begrenset geografisk spredning i porteføljen – kapitalkravet er i 2017 vurdert til 2,0 MNOK

I den beregningen som banken har foretatt i 2017 er kapitalkravet totalt for konsentrasjonsrisiko beregnet til 19,8 MNOK.

6.2.5 Restrisiko

Restrisiko betyr at bankens sikkerheter for et engasjement av ulike årsaker ikke kan benyttes av banken som forventet ved mislighold. Banken har liten erfaring med at dette forholdet har gitt tap for banken. Med bakgrunn i dette vurderer styret at restrisiko ikke genererer kapitalbehov for banken.

6.2.6 Eiendomspriserisiko

6.2.6.1 Definisjon

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer, eller uventede tap på lån til datterselskaper som er eiendomsselskaper (ofte er eiendomsmassen skilt ut i egne datterselskaper). Eiendomspris risiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko.

6.2.6.2 Beregning av kapitalkrav for eiendomspriserisiko

Pr. 31.12.2017 vurderes markedsverdien på bankbygget som lavere enn bokført verdi og derfor er det avsatt 0,6 MNOK i kapital bak denne risikoen.

I vurderingen legges det til grunn fortsatt drift i bankbygget.

6.2.7 Likviditetsrisiko

6.2.7.1 Definisjon likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at en bank ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.

6.2.7.2 Styring og kontroll

Bankens styring av likviditetsrisiko følges opp daglig gjennom overvåking av posisjon i NICS og trekk på ramme i DnB. Utover dette styres bankens likviditetsposisjon gjennom rammer vedtatt i policy for likviditetsrisiko, både med hensyn til

- innskuddsdekning
- sammensetning av innskuddsmassen
- lengde på finansiering
- tidspunkt for fornyelse av finansiering
- størrelse og kvalitet på likviditeten

Banken utarbeider likviditetsprognose kvartalsvis og rapporterer status på eksponering i forhold til rammer kvartalsvis til bankens styre.

Banken har etablert rammer basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for likviditetsområdet.

Bankens likviditetssituasjon er tilfredsstillende selv om det er små avvik innenfor noen få områder.

Likviditetspolicyen vedtas av styret og revideres årlig. I tilknytning til likviditetspolicyen er det etablert en egen beredskapsplan for håndtering av urolige likviditetssituasjoner.

Innskudd fra kunder er bankens viktigste fundingkilde. Innskuddsdekning, målt som innskudd i prosent av brutto utlån, var ved utgangen av 2017 på 79,5 %.

6.2.7.3 Beregning av kapitalkrav for likviditetsrisiko

Styret finner på bakgrunn av ovennevnte at det er behov for å sette av et pilar 2 tillegg på 2,0 MNOK.

6.2.8 Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter.

6.2.8.1 Beregning av kapitalkrav for omdømmerisiko

Omdømmerisikoen er sterkt knyttet til likviditetsrisikoen. Styret finner at risikoen for økt pris på finansiering og/eller lavere inntekter knyttet til eventuelle omdømmeutfordringer, vil kunne dekkes inn gjennom ordinære endringer i driften. Styret finner på bakgrunn av ovennevnte at det ikke er behov for å sette av et pilar 2 tillegg.

6.2.9 Forretningsrisiko

6.2.9.1 Definisjon

Dette er risikoen for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- og/eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger, endret kundeadferd og endret konkurransesituasjon.

Styret har vurdert kapitalbehov knyttet til forretningsrisiko og har i 2017 satt av 2,0 MNOK til et pilar 2 tillegg.

6.2.10 Strategisk risiko

6.2.10.1 Definisjon

Dette er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening knyttet til strategiske valg som vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Dette aktualiserer behovet for å se fremover og sikre seg nødvendig kapital i forbindelse med igangsatte og planlagte aktiviteter.

Banken har ikke tatt strategiske valg som gir behov for å beregne et pilar 2 tillegg.

Det er avgjørende for banken at Eika alliansen fungerer. Banken har fokus på å bidra til at alliansen skal fungere og styret velger ikke å beregne et Pilar 2 tillegg for dette.

Som følge av overnevnte er det ikke et kapitalbehov knyttet til strategisk risiko.

6.2.11 Forsikringsrisiko

Banken selger forsikringsprodukter gjennom Eika Forsikring AS, og har ingen virksomhet og eierskap knyttet til drift av forsikringsprodukter. Styret har derfor ikke beregnet kapitalkrav for forsikringsrisiko.

6.2.12 Systemrisiko

Banken legger til grunn at dette er en risikoklasse som handler om smitteeffekter til og fra egen bank ved finansiell uro. Kildene til slik smitte vil dels være spesifikke mellomværende med andre finansinstitusjoner, og dermed risiko for potensielle kredittap. Det kan også være mer indirekte med følbare effekter i form av verdier på finansielle plasseringer og tilgang på likviditet og finansiering. Smittekanalene kan også komme via for eksempel boligprisfall og de konsekvenser det vil ha for mellomværende med boligkredittforetakene og boligkredittforetakenes evne til å være en fundigkilde og eventuelle behov for støtte fra banken(e) som et boligkredittforetak i slike situasjoner kan komme til å få. Forstyrrelser i betalingsformidlingssystemer og oppgjør, samt konsekvenser for derivatoppgjør og oppgjørs-/motpartsrisiko i derivattransaksjoner og sikkerhetsstillelse er andre potensielle kilder og kanaler.

Ved en gjennomgang konkluderer vi med at banken er lite eksponert for denne risikoklassen og vi avsetter derfor ikke noe kapital. Vi ser det også slik at dette glir over i likviditets- og kredittrisiko og her

har vi allerede satt av betydelig med kapital og vi mener at denne risikoklassen er dekket under disse avsetningene.

6.2.13 Renterisiko i bankporteføljen

Neset Sparebank har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld
- Derivater

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende og fastforrentede utlån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes. I renterisikomålingene betrakter derfor banken utlån med flytende rente på samme måte som fastrentelån (6 ukers fastrente), men med en forholdsvis lav durasjon (0,13). Fastrentelån har en betydelig høyere durasjon. Banken benytter renteswapper for å styre renterisikoen på fastrenteutlån, og vedtatt ramme tilsier at fastrenteutlån på maksimalt 10 MNOK kan være usikret. For utlån til andre banker vil renterisiko bare være knyttet til fastrenteutlån/-plasseringer.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Fra vår meglerforbindelse mottar vi månedlige kurs- og renterisikooversikter som inngår i bankens styring av renterisiko.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Når det gjelder kundeinnskudd er imidlertid varslingsfristen i finansavtaleloven på 8 uker, renterisikoen på innskudd med flytende rentevilkår er derfor noe høyere enn den tilsvarende risikoen på utlån. Renterisikoen knyttet til fastrenteinnskudd er noe høyere. Her opererer banken med rentebindingsperioder fra 3 – 12 måneder. På grunn av den relativt korte bindingstiden har vi p.t. ikke benyttet renteswapper her.

All rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvis rentejusteringer.

All annen rentebærende gjeld har også flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvis rentejusteringer. I perioder hvor det her inngår rentebærende gjeld med fast rente vurderes behovet for renteswapper i hvert enkelt tilfelle.

Renterisikoen styres etter vedtatte rammer og begrensninger (hovedsakelig basert på bankens forvaltningskapital) i følgende policyer:

- Risikopolicy
- Markedspolicy

Banken har ingen renterisiko i utenlandsk valuta.

6.2.14 Bankens godtgjørelsesordning

Styret har gitt retningslinjer for godtgjørelse som omfatter alle former for godtgjørelse til bankens ansatte. Retningslinjene skal bidra til å fremme og gi incentiver til god styring av og kontroll med virksomhetens risiko, motvirke for høy risikotaking og bidra til å unngå interessekonflikter. Det vises også til note 9 i årsregnskapet.

Banken har en generell ordning for variabel godtgjørelse som defineres inn under

- punkt 5 – unntak i Finanstilsynets rundskriv av 21.02.2011 "Godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond".

Ordningen omfatter hele banken og gir ikke incentiveeffekt når det gjelder overtakelse av risiko.

Den variable godtgjørelsen beregnes på grunnlag av bankens årsresultat før skatt og oppnådd salg av bankens viktigste produkt sett opp i mot budsjetterte mål og er samlet begrenset oppad til kr. 30.000,- pr. ansatt.

Samlet utbetalt godtgjørelse til alle ledende ansatte, ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for foretakets risikoeksponering, til andre ansatte og tillitsvalgte med tilsvarende godtgjørelse samt til ansatte med kontrolloppgaver utgjorde i 2017 5,16 MNOK. Av totalt utbetalt godtgjørelse til disse utgjorde variabel godtgjørelse 0,35 MNOK.

7 Vurdering av kapitalbehovet

Banken sitt soliditetsmål uttrykkes gjennom et mål for

- kapitaldekning på 20,00 %.
- kjernekapitaldekning på 18,00 % og
- ren kjernekapitaldekning på 16,50 %

Pr. 31.12.2017 oppnådde banken en

- kapitaldekning på 22,09 %.
- kjernekapitaldekning på 20,63 % og
- ren kjernekapitaldekning på 16,94 %

Målsettingen skal sikre at banken har tilstrekkelig kapital til å oppfylle myndighetskrav i forhold til kapitaldekningsreglene.

I tabellen nedenfor vises behovet for økonomisk kapital for banken. Styret ønsker i den forbindelse å informere om at dersom man summerer Pilar 1 og Pilar 2, tar man ikke hensyn til eventuelle diversifiseringseffekter. I realiteten er det ikke sannsynlig at alle tilfeller vil inntreffe samtidig.

Faktisk ansvarlig kapital var på 196,0 MNOK. ICAAP beregningene anslår kapitalkravet til 102,5 MNOK. Basert på dette og at ICAAP-beregningen er en worst case beregning, vurderer styret at bankens kapitaldekning, kjernekapitaldekning og ren kjernekapitaldekning ligger godt over kapitalkravet etter Basel reglene.

7.1 Sammenstilling av ICAAP beregningen

Pilar 1 Basel II - pr. 31.12.2016

Kreditrisiko	65.202
Markedsrisiko	0
Operasjonell risiko	6.354
Motpartsrisiko	31
Sum Pilar 1 - pr. 31.12.2016	71.587

Pilar 2 Basel II - 2017

Kreditrisiko tillegg Pilar 2	4.100
Markedsrisiko	1.400
Operasjonell risiko	1.000
Konsentrasjonsrisiko	19.800
Eiendomsprisindeksrisiko	600
Likviditetsrisiko og omdømmerisiko	2.000
Forretningsrisiko	2.000
Strategisk risiko	0
Forsikringsrisiko	0
Andre økte regulatoriske krav	0
Renterisiko i bankporteføljen	0
Sum Pilar 2 - 2017	30.900
Diversifisering	0

Sum ICAAP	102.487
Faktisk ansvarlig kapital	195.985
Beregningsgrunnlag	894.833
Kapitalkrav i % av ber.grunnlag	11,5 %

Note: Tall i tusen kroner

8 Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital

8.1 Bankens ansvarlig lån på 15 MNOK

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Nesset Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (for eksempel ISIN)	NO 0010810484
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet	Norsk rett - Oslo Tingrett som verneting
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	15,0 MNOK
9	Instrumentets nominelle verdi	15,0 MNOK
9a	Emissionskurs	100
9b	Innløsningskurs	100 % av pålydende
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld - virkelig verdi - opsjonen
11	Opprinnelig utstedelsesdato	21. november 2017
12	Evgvarende eller tidsbegrenset	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	21. november 2027
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	21. november 2022 - Regulatorisk - 15,0 MNOK
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	Deretter på hver rentebetalingsdato
Renter/Utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende rente
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserate	3 måneders Nibor + 2,80 %
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet ("dividend stopper")	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Pliktig
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Pliktig
21	Vilkår om rentøkning eller annet incitament til innfrielse	Ja
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Nei
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Nei
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	N/A
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Hvis spørsmålet ikke er relevant settes N/A

8.2 Bankens fondsobligasjonslån på 35 MNOK

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	Neset Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (for eksempel ISIN)	NO 001 0806029
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet	Norsk rett med Oslo Tingrett som veretning
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Annen godkjent kjernekapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Fondsobligasjonskapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	35,0 MNOK
9	Instrumentets nominelle verdi	35,0 MNOK
9a	Emissionskurs	100
9b	Innløsningskurs	100 % av pålydende (justeres ved nedskrivning/konvertering)
10	Regnskapsmessig klassifisering	Gjeld - virkelig verdi - opsjonen
11	Opprinnelig utstedelsesdato	28. september 2017
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende
13	Opprinnelig forfallsdato	Ingen forfallsdato
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsbeløp	28. september 2027
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	Deretter på hver rentebetalingsdato
Renter/Utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende rente
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserate	3 måneders Nibor + 3,80 %
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet ("dividend stopper")	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Delvis fleksibilitet 1)
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Delvis fleksibilitet 2)
21	Vilkår om rentøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Ja
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	Se nedenfor 3)
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	Se nedenfor 3)
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	Se nedenfor 3)
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	Se nedenfor 3)
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	Se nedenfor 3)
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	Se nedenfor 3)
30	Vilkår om nedskrivning	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	Se nedenfor 4)
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	Se nedenfor 4)
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	Se nedenfor 4)
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	Se nedenfor 4)
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	Se nedenfor 4)
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

Hvis spørsmålet ikke er relevant settes N/A

Kommentar punkt 20a og 20b - merknad 1) og 2)

Det følger av Obligasjonens status som Kjernekapital i form av hybridkapital at Obligasjonene ikke kan kreves innfridd av Obligasjonseierne. Videre kan ikke Obligasjonene innfris av Utsteder uten Finanstilsynets samtykke, forutsatt at slikt samtykke er påkrevd på det aktuelle tidspunkt. Ved en eventuell avvikling av Utstederen skal Obligasjonene stå tilbake for all annen gjeld Utstederen har, dog slik at Obligasjonene med renter skal ha prioritet likt med annen hybridkapital og skal dekkes foran Utstederens egenkapital, herunder egenkapitalbevis.

Utstederen skal til enhver tid kunne kansellere Obligasjonsrente på Obligasjonene. Dersom en situasjon oppstår der Utsteder ikke lenger oppfylder Kapitalkravene opphører forrentning av Obligasjonene, forutsatt at dette følger av den til enhver tid gjeldende regulering. Finanstilsynet kan pålegge Utsteder å stoppe renteutbetalinger. Obligasjonsrente kan kun utbetales innenfor rammen av de midler som i henhold til enhver tid gjeldende regler og lowerk tillates benyttet for betaling av rente. Bortfall eller redusert betaling av Obligasjonsrente utgjør ikke et mislighold av Avtalen og krav på påløpte og ikke betalte Obligasjonsrenter bortfaller med endelig virkning.

Kommentar punkt 24 til 35 - merknad 3) og 4)

Hvis Utstederens Kapitaldekning faller under de til enhver tid gjeldende minstekrav eller under andre fastsatte minstekrav, skal Obligasjonene med tillegg av påløpte renter kunne skrives ned i samsvar med de til enhver tid gjeldende regler.

Delvis nedskrivning gjennomføres ved at eventuelle påløpte renter på Obligasjonene nedskrives først, og deretter nedskrives Obligasjonene ved pro rata uttrekk av Obligasjoner mellom Obligasjonseierne, eller ved at Innfrielseskursen reduseres, eventuelt på andre måter som gir det tiltenkte finansielle resultat. Tillitsmannen kan splitte Pålydende i forbindelse med nedskrivning.

I perioden Obligasjonene er skrevet ned, bortfaller kravet på Obligasjonsrente.

Etter nedskrivning av Obligasjonene kan Utstederen skrive opp Obligasjonene og betale Obligasjonsrente i henhold til enhver tid gjeldende regler for slik oppskrivning og rentebetaling.

Dersom den innskutte egenkapital er nedskrevet i sin helhet, skal Obligasjonene med tillegg av påløpte renter kunne skrives ned helt eller delvis med endelig virkning.

Obligasjonene kan nedskrives med endelig virkning eller konverteres til annen type gjeldende kjernekapital dersom Finanstilsynet eller annen kompetent offentlig myndighet instruerer slik nedskrivning eller konvertering i henhold til det til enhver tid gjeldende lowerk, herunder alvorlige former for soliditetssvikt og hvor myndighetene vurderer nedskrivningen eller konverteringen som nødvendig for å unngå avvikling.

Nedskrivning skal skje i henhold til den hver tid gjeldende regulering samt forvaltningspraksis for nedskrivning.

8.3 Offentliggjøring av sammensetningen av ansvarlig kapital pr. 31.12.2017

Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	80.605	26 (1), 27, 28 og 29	
	herav: instrumenttype 1			
	herav: instrumenttype 2			
	herav: instrumenttype 3			
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	86.450	26 (1) (c)	
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	0	26 (1) (d) og (e)	
3a	Avsetning for generell bankrisiko	N/A	26 (1) (f)	
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	N/A		
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	N/A		
5	Minoritetsinteresser	0	84	
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	0	26 (2)	
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	167.055	Sum rad 1 t.o.m. 5a	
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
7	Verdijusteringer som følge av kravene om	-	34 og 105	
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)	-	36 (1) (b) og 37	
9	Tomt felt i EØS	-		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (c) og 38	
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	-	33 (1) (a)	
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)	-	36 (1) (d), 40 og 159	
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)	-	32 (1)	
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet	-	33 (1) (b) og (c)	
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)	0	36 (1) (e) og 41	
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)	0	36 (1) (f) og 42	

17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	36 (1) (g) og 44	
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-14.800	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)	-3.700
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20	Tomt felt i EØS	-		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),	-	36 (1) (k)	
20b	herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b) og 258	
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)	-	36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)	-	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)	-	48 (1)	
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)	-	36 (1) (i) og 48 (1) (b)	
24	Tomt felt i EØS	-		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)	-	36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)	-	36 (1) (a)	
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)	-	36 (1) (l)	
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	-	Sum 26a og 26b	
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap	-		
	herav: filter for urealisert tap 1	-		
	herav: filter for urealisert tap 2	-		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)	-	468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)	-	468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag	-		
	herav: ...	-		
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	-	36 (1) (j)	
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-14.800	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21, 22, 25a, 25b, 26 og 27	
29	Ren kjernekapital	152.255	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus	

Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	35.000	51 og 52
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard	35.000	
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard	35.000	
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	0	486 (3) og (5)
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	-	85 og 86
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	-	
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	35.000	Sum rad 30, 33 og 34
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)	-	52 (1) (b), 56 (a) og 57
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	56 (b) og 58
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	56 (c), 59, 60 og 79
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	56 (d), 59 og 79
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser	-1.850	Sum rad 41a, 41b og 41c
41a	Frادrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-1.850	469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	-1.850	
41b	Frادrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	-	
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag	-	
	herav: filter for urealisert tap	-	
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)	-	
	herav: ...	-	
42	Overskytende frادrag i tilleggskapital (negativt beløp)	-	56 (e)
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-1.850	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42
44	Annen godkjent kjernekapital	33.150	Rad 36 pluss rad 43. Gir frادrag fordi beløpet i rad 43 er negativt
45	Kjernekapital	185.405	Sum rad 29 og rad 44

Tilleggs kapital: instrumenter og avsetninger			
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	15.000	62 og 63
47	Tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser	0	486 (4) og (5)
	Statlige innskudd av tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	
48	Ansvarlig låne kapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggs kapitalen	-	87 og 88
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	-	
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap	-	62 (c) og (d)
51	Tilleggs kapital før regulatoriske justeringer	15.000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50
Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig låne kapital (negativt beløp)	-	63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)	-	66 (b) og 68
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	0	66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser	0	
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser	-	
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-	66 (d), 69 og 79
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-1.850	Sum rad 56a, 56b og 56c
56a	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-1.850	469 (1) (b) og 472 (10) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	-1.850	
56b	Frdrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)	-	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje	-	
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag	-	468
	herav: filter for urealisert tap	-	
	herav: filter for urealisert gevinst	-	468
	herav:...	-	
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-1.850	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	13.150	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus
59	Ansvarlig kapital	198.555	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser	-	472 (10) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjernekapital	-	469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjernekapital	-	
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital	-	
60	Beregningsgrunnlag	898.770	

Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjernekapitaldekning	16,94 %	92 (2) (a)
62	Kjernekapitaldekning	20,63 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	22,09 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	12,00 %	CRD 128, 129, 130, 131 og 133
65	herav: bevaringsbuffer	2,50	
66	herav: motsyklisk buffer	2,00	
67	herav: systemrisikobuffer	3,00	
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)	-	CRD 131
68	Ren kjernekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	9,44 %	CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler	-	
70	Ikke relevant etter EØS-regler	-	
71	Ikke relevant etter EØS-regler	-	
Kapitaldekning og buffere			
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	18.500	36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.	14.800	36 (1) (i), 45 og 48
74	Tomt felt i EØS	-	
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.	576	36 (1) (c), 38 og 48
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen			
76	Generelle kredittrisikoreserver	-	62
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen	-	62
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap	-	62
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger	-	62
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	0	484 (4) og 486 (3) og (5)
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser	0	484 (4) og 486 (3) og (5)
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (5) og 486 (4) og (5)
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (5) og 486 (4) og (5)